



Novely energetické legislativy

Ing. Jan Pokorný

© 2011 Ministerstvo průmyslu a obchodu

Obsah



- Směrnice EU a Novela energetického zákona
- Návrh zákona o podporovaných zdrojích energie
- Shrnutí a závěr

1

2

3

Obsah

- Směrnice EU a Novela energetického zákona
- Návrh zákona o podporovaných zdrojích energie
- Shrnutí a závěr



Novela energetického zákona



- **Novela zákona zapracovává příslušné předpisy Evropské unie**
- **upravuje podmínky podnikání, výkon státní správy a regulaci v energetických odvětvích:**
 - **elektroenergetika, plynárenství a teplárenství,**
 - **práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.**





Novela energetického zákona



Vymezení pojmů – nové pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- **kontrolou** možnost vykonávat na základě právních nebo faktických skutečností rozhodující vliv na činnost jiné osoby,
- **určujícím právem** právo vykonávat hlasovací práva ve společnosti v rozsahu větším než 20% na celkovém počtu hlasovacích práv,
- **certifikací** rozhodnutí, kterým Energetický regulační úřad osvědčí splnění podmínek nezávislosti provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy.





Novela energetického zákona



Vymezení pojmů – nové pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- **výrobnou plynu** zařízení na výrobu nebo těžbu plynu nebo terminál zkapalněného zemního plynu včetně stavební části a nezbytných pomocných zařízení, kde uskutečňuje svoji činnost držitel licence na výrobu plynu,
- **zdrojem tepelné energie** zařízení včetně nezbytných pomocných zařízení a stavebních částí, v němž se využíváním paliv nebo jiné formy energie získává tepelná energie, která se předává teponosné látce.

1





Novela energetického zákona



Vymezení pojmů – nové pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

➤ **soustavou zásobování tepelnou energií** soustava tvořená vzájemně propojeným **zdrojem nebo zdroji** tepelné energie a **rozvodným tepelným zařízením** sloužící pro dodávky tepelné energie pro vytápění, chlazení, ohřev teplé vody a technologické procesy, je-li provozována **na základě licence** na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie; soustava zásobování tepelnou energií je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.,

1





Novela energetického zákona



Podnikání v energetických odvětví

- Přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu. **Pro uskutečnění stavby přenosové soustavy, přepravní soustavy, distribuční soustavy, zásobníku plynu, rozvodného tepelného zařízení nebo zdroje tepelné energie připojeného k rozvodnému tepelnému zařízení lze vlastnické právo ke stavbě, pozemku a zařízení vyvlastnit podle zákona o vyvlastnění.**

1





Novela energetického zákona



Podnikání v energetických odvětví

- Při splnění podmínek podle 7a mohou v oblasti **obchodu s elektřinou nebo obchodu s plynem** na území České republiky **podnikat** fyzické nebo právnické osoby i na základě obdobného oprávnění k podnikání pro obchod s elektřinou nebo pro obchod s plynem udělené příslušným orgánem **podle právního řádu jiného členského státu Evropské unie.**

1





Novela energetického zákona



Certifikace

Pro provozovatele přenosové soustavy a provozovatele přepravní soustavy

Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy **je povinen** oznámit **Energetickému regulačnímu úřadu** veškeré okolnosti, které by mohly vést k tomu, **že nad ním nabude kontrolu osoba nebo osoby z třetí země**, nebo že dojde ke změně osoby nebo osob z třetí země vykonávajících kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo přepravní soustavy, nebo změnu jiných podstatných okolností. O této skutečnosti je **Energetický regulační úřad povinen informovat Evropskou Komisi** (dále jen „Komise“)

1





Novela energetického zákona



Působnost ministerstva

- **vydává státní autorizace** na výstavbu výroben elektřiny a na výstavbu vybraných plynových zařízení podle podmínek uvedených ve zvláštní části tohoto zákona,
- zpracovává státní energetickou koncepci **a Národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů**,
- zajišťuje mechanismus **mimosoudního řešení sporů** v energetických odvětvích,
- zpracovává **analýzy zavedení inteligentních měřicích systémů** v oblasti elektroenergetiky a plynárenství,
- spolupracuje s příslušnými **orgány ostatních členských států** za účelem zajištění podpory regionální a dvoustranné solidarity **pro zajištění bezpečných a spolehlivých dodávek elektřiny a plynu** a to zejména v době **stavu nouze** nebo jeho předcházení



Novela energetického zákona



Energetický regulační úřad a jeho působnost

➤ Kapitola sama pro sebe – velké pravomoci:

- Předsedu jmenuje prezident republiky na návrh vlády a ne vláda jako dosud
- Prezident republiky odvolává předsedu a ne vláda jako dosud
- Je-li ustanoven nezávislý provozovatel přepravní soustavy, schvaluje uzavírání smluv, schvaluje uzavírání smluv funkce statutárního orgánu nebo členů -- atd.





Novela energetického zákona



Energetický regulační úřad dále

- a) **rozhoduje spory o uzavření smlouvy** podle tohoto zákona mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem a spory o omezení, přerušení nebo obnovení dodávek nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie z důvodu neoprávněného odběru nebo neoprávněné distribuce,
- b) **rozhoduje spory o splnění povinností ze smluv mezi držiteli licencí** podle tohoto zákona v případech, ve kterých by jinak byla k rozhodnutí sporu dána příslušnost soudu, pokud s pravomocí Energetického regulačního úřadu rozhodovat vzniklý spor souhlasí všichni účastníci řízení,
- c) **rozhoduje spory o připojení nebo přístupu** k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, přepravní soustavě, zásobníkům plynu a těžebními plynovodům, včetně sporů o přístupu k přeshraniční kapacitě pro přenos elektřiny, přepravu plynu nebo distribuci elektřiny nebo plynu,
- d) **rozhoduje spory týkající se podpory výroby elektřiny** z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů a spory o výši náhrady při dispečerském řízení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle 26 odst. 6,
- e) **na návrh zákazníka** odebírajícího elektřinu nebo plyn pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, **rozhoduje**
- spory mezi zákazníkem a držitelem licence** o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu,
 - o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence**, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu, vznikl, **trvá nebo zanikl**,



Novela energetického zákona



Energetický regulační úřad dále rozhoduje

3. **poskytnutí náhrady** za nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb v elektroenergetice nebo plynárenství,
- f) **vykonává dozor v energetických odvětvích** v rozsahu podle 18 a dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele v oblasti podnikání v elektroenergetice a plynárenství,
- g) **schvaluje nebo stanovuje Pravidla provozování** přenosové soustavy a Pravidla provozování distribučních soustav v elektroenergetice, obchodní podmínky operátora trhu, Řád provozovatele přepravní soustavy, Řád provozovatele zásobníku plynu a Řád provozovatele distribuční soustavy v plynárenství,
- h) **provádí šetření týkající se fungování trhů** s elektřinou nebo plynem a v případě zjištění nedostatků ukládá opatření k zajištění řádného fungování těchto trhů,
- i) **schvaluje plán rozvoje** přenosové soustavy a plán rozvoje přepravní soustavy; schválení plánu rozvoje přenosové soustavy nebo plánu rozvoje přepravní soustavy je podmíněno vydáním závazného stanoviska ministerstvem

1





Novela energetického zákona



Poplatek na činnost Energetického regulačního úřadu

(1) Účastníci trhu s elektřinou a účastníci trhu s plynem, kteří v souladu s cenovými předpisy hradí **cenu za zúčtování** operátora trhu, jsou **povinni v této ceně hradit zvláštní poplatek**. Tento poplatek je příjmem státního rozpočtu, kapitoly Energetický regulační úřad.

(2) Sazba poplatku činí **2 Kč/MWh** elektřiny a **1 Kč/MWh** plynu.

1





Novela energetického zákona



(3) Energetický regulační úřad na základě zjištění porušení právních předpisů ukládá

a) pokuty,

b) opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění; povinnosti plynoucí z opatření k nápravě původci protiprávního stavu přecházejí na jeho právního nástupce. Je-li právních nástupců více, odpovídají za splnění povinnosti vyplývající z opatření k nápravě společně a nerozdílně.

1





Novela energetického zákona



Elektroenergetika

Výrobce elektřiny je povinen:

vybavit výrobnou elektřiny s instalovaným **výkonem 100 kW a více** zařízením umožňujícím **dispečerské řízení výrobní elektřiny** a udržovat toto zařízení v provozuschopném stavu; tato povinnost se **nevztahuje** na výrobní elektřiny využívající **obnovitelné zdroje** elektřiny **poprvé uvedené do provozu do roku 2000** o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a na průtočné malé vodní elektrárny s instalovaným výkonem do 10 MW včetně,



Novela energetického zákona



Elektroenergetika

➤ Výstavba výroby elektřiny :

- Výstavba výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu **1 MW a více je možná pouze na základě udělené státní autorizace na výstavbu výroby elektřiny (dále jen "autorizace")**. Za celkový instalovaný elektrický výkon se považuje součet hodnot instalovaných výkonů výrobních jednotek v místě připojení do elektrizační soustavy.
- O udělení autorizace **rozhoduje ministerstvo** na základě písemné žádosti.
- Na udělení autorizace **není právní nárok**.
- Autorizace se uděluje **na základě posouzení**



Novela energetického zákona



Teplárenství

➤ Odběratel tepelné energie :

(není to nové, ale důležité)

- Změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze (na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a ,) pokud je v souladu s **územní energetickou koncepcí**.

➤ Měření :

- **Vypadává** – (Při dodávce teplé vody společně přepravované pro více odběrných míst zajistí držitel licence do 1. září 2011 v každém odběrném místě dodávky měření dodaného množství teplé vody pro účely poměrného rozdělení nákladů na tepelnou energii, na její přípravu a rozvod na jednotlivá odběrná místa podle 76 odst. 3 písm. e). Dojde-li k dohodě o způsobu rozdělení nákladů na jednotlivá odběrná místa mezi všemi odběrateli připojenými na předávací stanici a dodavatelem, povinnost tohoto měření nevzniká.)



Novela energetického zákona



Státní energetická inspekce:

(1) Státní energetická inspekce kontroluje na návrh ministerstva, Energetického regulačního úřadu nebo z vlastního podnětu dodržování

a) zákona o hospodaření energií

b) zákona o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů).

Ukládání pokut 95 **vypadává (přebírá ERÚ)**



Energetický regulační úřad ukládá pokuty

- (3) **Donucovací pokuty** lze ukládat **opakovaně**. Výše jednotlivé donucovací pokuty ukládané
- a) fyzické osobě nesmí přesahovat **100 000 Kč**,
 - b) držitelé licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie nebo jiné právnické osobě nebo fyzické osobě podnikající nesmí přesahovat **1 000 000 Kč**,
 - c) jinému držitelé licence neuvedenému v písmeni b) nesmí přesahovat **5 000 000 Kč**.

Obsah

- Směrnice EU a Novela energetického zákona
- Návrh zákona o podporovaných zdrojích energie
- Shrnutí a závěr

Návrh zákona o podporovaných zdrojích energie



2

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje:

- a) podporu elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů energie, druhotných energetických zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, výkon státní správy a práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené,
- b) obsah a tvorbu Národního akčního plánu České republiky pro energii z obnovitelných zdrojů
- c) podmínky pro vydávání, evidenci a uznávání záruk původu energie z obnovitelných zdrojů,
- d) podmínky pro vydávání osvědčení o původu elektřiny vyrobené z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo druhotných energetických zdrojů,
- e) financování podpory na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny z podporovaných zdrojů a poskytnutí dotace operátorovi trhu na úhradu těchto nákladů,

©2011 Ministerstvo průmyslu a obchodu

- f) odvod z elektřiny ze slunečního záření.

Účelem tohoto zákona je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí

2

- **podpořit využití** obnovitelných zdrojů, druhotných energetických zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla,
- **zajistit** zvyšování **podílu** obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů k dosažení stanovených cílů
- **přispět** k šetrnému **využívání** přírodních **zdrojů** a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti,
- **vytvořit** podmínky pro **naplnění** závazného **cíle** podílu energie z **obnovitelných zdrojů** na hrubé konečné spotřebě energie v České republice.

Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů a druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

2

- Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny využívajících obnovitelné zdroje, které splňují **minimální účinnost** užití energie ,
- Podpora elektřiny z druhotných zdrojů se vztahuje na elektřinu vyrobenou v **kombinované výrobě** elektřiny a tepla ve výrobnách elektřiny využívajících druhotné zdroje, které splňují minimální účinnost užití energie (**Výjimka degazační a důlní plyn**)
- **Pro účely stanovení podpory** elektřiny vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se považuje elektřina při jejíž výrobě se dosahuje **poměrné úspory** vstupního primárního paliva ve výši **nejméně 10 %**

Návrh zákona o podporovaných zdrojích energie



Národní akční plán

(1) Národní akční plán zpracovaný podle Rozhodnutí Komise obsahuje opatření a způsob dosažení závazných cílů podílů energie z obnovitelných zdrojů, průběžných dílčích cílů podílu energie z obnovitelných zdrojů a předpokládané hodnoty vyrobené energie a instalovaných výkonů pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů.

(2) Národní akční plán přispívá k naplňování závazných cílů podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie a hrubé konečné spotřebě energie v dopravě v České republice v roce 2020 a stanoví průběžné dílčí cíle podílů energie z obnovitelných zdrojů.

(3) Návrh Národního akčního plánu vypracovává a jeho aktualizaci provádí Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“). Národní akční plán schvaluje vláda.

(4) Při zpracování návrhu Národního akčního plánu ministerstvo vychází ze Státní energetické koncepce, očekávaného zvyšování energetické účinnosti a úspor energie a posouzení nezbytnosti budování nové energetické infrastruktury a soustav zásobování tepelnou energií využívajících energii z obnovitelných zdrojů.

Práva a povinnosti subjektů na trhu s elektřinou z podporovaných zdrojů energie

2

- **Provozovatel** přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy **je** za předpokladu, že tím nedojde k narušení spolehlivosti a bezpečnosti provozu elektrizační soustavy, **povinen** na svém licenci vymezeném území přednostně **připojit** k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě **výrobnu elektřiny z podporovaného zdroje** za účelem přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny, pokud o to výrobce požádá a splňuje podmínky připojení stanovené jiným právním předpisem
- **Provozovatel je povinen** na vyžádání výrobce, poskytnout informace nezbytné pro připojení, odhad nákladů souvisejících s připojením, lhůty pro přijetí a vyřízení žádosti o připojení a **odhad doby** nezbytné pro provedení připojení

Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů

- Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se vztahuje na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výrobnách elektřiny na území České republiky **připojených k elektrizační soustavě** České republiky přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny připojené k elektrizační soustavě České republiky.
- Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny využívajících obnovitelné zdroje, které **splňují minimální účinnost užití energie** stanovenou prováděcím právním předpisem a na elektřinu
- z biomasy, biologicky rozložitelné části komunálního odpadu nebo biokapalin se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje **pouze na elektřinu vyrobenou v kombinované výrobě** elektřiny a tepla,
- **využitím energie slunečního záření** se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výroby **do 30 kWp**, která je **umístěna na střešní konstrukci** nebo na obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí,

Odvodu z elektřiny ze slunečního záření

- Předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření je elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od **1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010**
- Sazba odvodu ze základu odvodu činí v případě hrazení formou
- **a) výkupní ceny 26 %, b) zeleného bonusu 28 %.**

Formy podpory elektřiny

2

- (1) Podpora elektřiny se uskutečňuje **formou zelených bonusů** nebo výkupních cen
- (2) **Právo zvolit** podporu elektřiny **formou výkupních cen** má pouze **výrobce elektřiny** z obnovitelných zdrojů, a to ve výrobně elektřiny o instalovaném **výkonu do 100 kW včetně. V ostatních případech,** včetně elektřiny vyrobené ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem do 100 kW společně z obnovitelných zdrojů a neobnovitelných zdrojů, **se použije** podpora elektřiny formou **zelených bonusů.**
- (3) Zelený bonus je stanoven v Kč/MWh a poskytován v ročním nebo hodinovém režimu.

PODPORA TEPLA Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ A DRUHOTNÝCH ZDROJŮ

- (3) Podpora tepla se vztahuje na výstavbu výroby tepla z obnovitelných zdrojů, na výstavbu výroby tepla z druhotných zdrojů a na rozvodné tepelné zařízení z těchto výroben tepla na území České republiky s minimální účinností užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem.
- (4) V případě výstavby výroby tepla z tepelných čerpadel se podpora tepla vztahuje na výrobu tepla splňující požadavky stanovené rozhodnutím Komise
- (6) Podpora tepla podle odstavců 3 a 4 se nevztahuje na solární systémy, systémy s tepelnými čerpadly a další výroby tepla z obnovitelných zdrojů, které by svým provozem zhoršily celkovou průměrnou roční účinnost stávajících soustav zásobování tepelnou energií využívajících obnovitelné zdroje a druhotné zdroje, ve kterých byla v předcházejícím kalendářním roce vyrobena více než polovina tepla z obnovitelných nebo druhotných zdrojů. Tyto soustavy zásobování tepelnou energií eviduje a způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejňuje Úřad do 30. dubna následujícího roku.

PODPORA TEPLA Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ A DRUHOTNÝCH ZDROJŮ

2

Vyhlašují-li organizační složky státu, kraje nebo obce programy podpory ze státních, evropských finančních prostředků nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů, týkající se zcela nebo z části obnovitelných zdrojů, nebo druhotných zdrojů, jsou povinny do výzvy k podání nabídek podle příslušných programů zařadit podporu výstavby výroby tepla z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů a rozvodných tepelných zařízení z těchto výroben tepla

Obsah



- Směrnice EU a Novela energetického zákona
- Návrh zákona o podporovaných zdrojích energie
- Shrnutí a závěr

Závěr

- Novelizace energetického zákona



Novelizace vyhlášek

- Novela zákona o podporovaných zdrojích energie
přepracování vyhlášek dle nových zmocňovacích
pravomocí pouze jde o právní akt



- Česká legislativa je v některých případech **přísnější**
než direktiva EU

Prezentaci

*Novely energetické legislativy
vytvořil Ing. Jan Pokorný*

**Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32, Praha 1**

www.mpo.cz